BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
PROCUREMENT REVIEW BODY

Broj: JN2-01-07-1-1133-7/21
Sarajevo, 10.06.2021. godine

Ured za razmatranje žalbi, rješavajući po žalbi ponuđača *"INFO DOM" d.o.o. Sarajevo* zastupanog po Advokatu Nezirić Sanelu iz Sarajeva izjavljenoj na tendersku dokumentaciju ugovornog organa Granična policija BiH, Sarajevo u postupku javne nabavke usluga održavanja OWIS dokument menadžment sistema za potrebe Granične policije Bosne i Hercegovine,na osnovu čl.104. i čl.111.stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH" broj:39/14), i člana 193.st 1. i 2., i čl.230. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH" br:29/02, 12/04, 93/09 i 41/13) na sjednici Ureda za razmatranje žalbi, održanoj dana 10.06.2021. godine donio je

R J E Š E N J E

1. Usvaja se žalba ponuđača „INFO DOM" d.o.o. Sarajevo zastupanog po Advokatu Nezirić Sanelu iz Sarajeva, izjavljena na tendersku dokumentaciju ugovornog organa Granična policija BiH, Sarajevo u postupku javne nabavke usluga održavanja OWIS dokument menadžment sistema za potrebe Granične policije Bosne i Hercegovine i poništava se postupak u **cjelosti.**

2. Zahtjev ponuđača „INFO DOM" d.o.o. Sarajevo, zastupan po punomoćiniku Sanelu Neziriću, za naknadu advokatskih troškova na ime sastava žalbe, usvaja se u iznosu od 280,80 KM, dok se u preostalom dijelu iznosa isti se odbija.

3. Ugovorni organ, obvezuje se da ponuđaču, nadoknadi advokatske troškove u iznosu od 280,80 KM u roku od 15 dana od dana izvršnosti ovoga Rješenja.

4. O povratu uplaćenih sredstava na ime naknade žalbenog postupka u iznosu od 500,00 KM odlučiće se posebnim aktom ovog organa.

O B R A Z L O Ž E N J E

Žalitelj "INFO DOM» d.o.o. Sarajevo, izjavio je žalbu na Tendersku dokuemntaciju Ugovornog organa Granična policija BiH, Sarajevo u postupku javne nabavke usluga održavanja OWIS dokument menadžment sistema za potrebe Granične policije Bosne i Hercegovine. Ugovorni organ je postupajući u skladu sa odredbama člana 100. stav (5) Zakona o javnim nabavkama, proslijedio navedenu žalbu Uredu za razmatranje žalbi zajedno izjašnjenjem o žalbenim navodima i dokumentacijom.

Žalitelj u svojoj žalbi navodi da je Ugovorni organ je na stranici 5. predmetne tenderske dokumentacije pod tačkom 11., odnosno u okviru tehničke i profesionalne sposobnosti propisao sljedeće:

"U. Tehnička i profesionalna sposobnost-član 48.-51. Zakona:

1. Ponuđač mora da ima uredno izvršen najmanje jedan ugovor u protekle tri godine i oblasti razvoja, implementacije ili održavanja OWIS-a čiji iznos nije manji od 50% od procijenjene vrijednosti javne nabavke.
2. Ponuđač mora da ima angažovanog minimalno jednog programera.

Za dokazivanje ispunjavanja uslova iz tačke U. TD (Tehnička i profesionalna sposobnost-član 48-51 ZJN) ponuđači su dužni dostaviti sljedeće:

-Spisak izvršenih ugovora (Prilog broj VII)

-Izjava ponuđača da ima angažovanog minimalno jednog programera sa minimalno tri godine radnog iskustva u razvoju, implementaciji ili održavanju OWIS-a.

U izjavi ponuđač je dužan navesti ime i prezime angažovanog programera. Ugovorni organ zadržava pravo provjere navoda datih izjava.

-Izjava ponuđača da angažovana lica posjeduju certifikat za administratora OWIS-a (Prilog VI) i kopija certifikata za administratora OWIS sistema za angažovano lice.

-Potvrda koju daje druga ugovorna strana o realizaciji ugovora. U slučaju da se takva potvrda iz objektivnih razloga ne može dobiti od ugovorne strane koja nije ugovorni organ, vrijedi izjavaprivrednog subjekta o uredno izvršenim ugovorima, uz predočavanje dokaza o učinjenim pokušajima da se takva potvrda osigura."

Ovakva tenderska dokumentacija je u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.Ugovorni organ je suprotno odredbama ZJN-a propisao tendersku dokumentaciju, odnosno ugovorni organ je tendersku dokumentaciju pripremio na način da je ista prilagođena samo jednom ponuđaču i to ponuđaču ORKA d.o.o. Sarajevo.Naime, imajući u vidu da je firma ORKA d.o.o. Sarajevo jedini vlasnik softvera OWIS, ponuđač ORKA d.o.o. Sarajevo je jedini ponuđač koji uopće može dostaviti ponudu u ovom postupku javne nabavke prema naprijed propisanim uslovima ugovornog organa, budući da ugovorni organ između ostalog zahtijeva dostavljanje certifikata za administratora OWIS-a, a predmetne certifikate jedino i može izdati firma ORKA d.o.o. Sarajevo i to isključivo za svoje uposlenike.

Iz naprijed citiranog uslova iz tačke 11. tenderske dokumentacije ugovornog organa u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti, jasno proizilazi da nije uopće osigurana pravična i aktivna konkurencija u ovom postupku javne nabavke, jer se već unaprijed zna koji od ponuđača isključivo može ispuniti zahtjeve ugovornog organa iz tenderske dokumentacije, jer upravo samo taj ponuđač može u svojoj ponudi i dostaviti zahtijevane certifikate.Na web stranicama httpvv\vw .u wis.convpartncrs i http: jwww.ovris.com-'contact se mogu provjeriti svi partneri za softverski proizvod OWIS, te se iz istih jasno može utvrditi da niti jedan ponuđač na teritoriji Bosne i Hercegovine ne može vršiti usluge koje su predmet ove javne

nabavke osim firme ORKA d.o.o, Sarajevo, a imajući u vidu postavljeni zahtjev ugovornog organa u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti u tački 11. tenderske dokumentacije.Naime, u skladu sa članom 3. Zakona o javnim nabavkama BiH, ugovorni organ je u postupcima javnih nabavki dužan da postupa transparentno, da se u postupku javne nabavke prema kandidatima/ponuđačima ponaša jednako i nediskriminirajuće, na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, a sve sa ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom.

U konkretnom slučaju, da ugovorni organ nije zahtijevao certifikate OWIS-a u okviru tačke 11. tenderske dokumentacije, većina firmi, odnosno ponuđača bi mogle učestvovati u postupku javne nabavke održavanja OW1S sistema, iako je firma ORKA d.o.o. Sarajevo razvila OWIS rješenje, a ovo iz razloga što je isto razvijeno na Microsoft tehnologiji (programski jezik) nad SQL bazom (također od Microsofta), pa imajući u vidu da i drugi ponuđači poznaju tehnologiju i programski jezik isti bi, kako smo naprijed naveli, nesmetano mogli održavati navedem sistem uz upoznavanje sa izvedbenom i projektnom dokumentacijom koju je ORKA d.o.o. Sarajevo kao implementator bila dužna isporučiti uz predmetni softver.S tim u vezi, ograničavanjem konkurencije na naprijed opisani način, direktno se zaobilaze odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH, jer se sa ovako postavljenim zahtjevima ugovornog organa pogoduje tačno određenom subjektu koi već u vrijeme pripreme ponude zna da nema konkurencije i da će njegova ponuda biti jedina i dostavljena u ovom postupku javne nabavke, pa samim tim može ponuditi i maksimalnu cijenu, odnosno cijenu u visini procijenjene vrijednosti javne nabavke, a što je suprotno i općem principu iz člana 3. Zakona o javnim nabavkama BiH, odnosno obavezom ugovornog organa da racionalno koristi javna sredstva u postupcima javnih nabavki.

Nadalje, uvidom u Prilog VIII-Nacrt ugovora o pružanju usluga, utvrđeno je da u istom nedostaje obavezna klauzula koju ugovor o javnoj nabavci mora sadržavati, a odnosi se na sukob interesa, odnosno klauzulu kojom se primalac usluga obavezuje da u svrhu provedbe ugovora o javnoj nabavci, neće zapošljavati fizičke ili pravne osobe koje su sudjelovale u pripremi tenderske dokumentacije ili su bile u svojstvu člana ili stručne osobe koju je angažovala Komisija za javne nabavke, najmanje šest mjeseci po zaključenju ugovora, odnosno od početka realizacije ugovora, a što tendersku dokumentaciju ugovornog organa čini i u ovom dijelu nepravilnom i nezakonitom.

Zbog svega navedenog, predlaže da Ugovorni organ u skladu sa članom 100. stav 3) Zakona o javnim nabavkama BiH, usvoji ovu žalbu i izmijeni tendersku dokumentaciju broj JN-17-06-4-16-2-8/21 od 30.03.2021 .godine u navedenom dijelu na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, te nadoknadi žalitelju troškove za sastav ove žalite.Ukoliko Ugovorni organ ne usvoji ovu žalbu predlažemo da istu u roku dostavi na razmatranje Uredu za razmatranje žalbi, pa predlažemo da Ured nakon zaprimanja žalbe istu usvoji, i poništi tendersku dokumentaciju Ugovornog organa broj JN-17-06-4-16-2-8/21 od 30.03.2021.godine, te obaveže Ugovorni organ na naknadu troškova žalbenog postupka odnosno sastava ove žalbe, te naloži Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine da žalitelju izvrši povrat uplaćene naknade za vođenje žalbenog postupka.U pogledu označenih troškova žalbenog postupka, žalitelj ukazuje da je po zahtjevu advokate Sanela Nezirića upravni odbor Advokatske komore Federacije BiH, a u skladu sa ovlaštenjem iz Zakona o advokaturi i odredbi člana 34. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokate dalo autentično tumačenje odredbi tarife, a koji se odnose upravo na troškove sastava žalbi u postupcima javnih nabavki.

Ugovorni organ u svom izjašnjenju navodi:

Prvi žalbeni navod odnosi se na tehničku i profesionalnu sposobnost ponuđača - tačka II. tenderske dokumentacije koja propisuje slijedeće:

"11. Tehnička i profesionalna sposobnost - član 48-51. Zakona:

1. Ponuđač mora da ima uredno izvršen najmanje jedan ugovor u protekle 3. godine iz oblasti razvoja, implementacije ili održavanja OWIS-a čiji iznos nije manji od 50% od procijenjene vrijednosti nabavke.

2. Ponuđač mora da ima angažovanog minimalno jednog programera.

Za dokazivanje ispunjavanje ustova iz tačke 11. TD (Tehnička i profesionalna sposobnost

- član 48-51ZJN) ponuđači su dužni dostaviti slijedeće:
- Spisak izvršenih ugovora (Prilog broj VII),
- Izjava ponuđača da ima angažovanog minimalno jednog programera sa minimalno tri godine radnog iskustva u razvoju, implementaciji ili održavanju OWIS-a. U izjavi

ponuđač je dužan navesti ime i prezime angažovanog programera. Ugovorni organ zadržava pravo provjere navoda datih izjava.

- Izjava ponuđača da angažovana lica posjeduju certifikat za administratora OWIS-a (Prilog VI)

i kopija certifikata za administratora OVVIS sistema za angažovano lice.

- Potvrda koju daje druga ugovorna strana o realizaciji ugovora. U slučaju da se takva potvrda iz objektivnih razloga ne može dobiti od ugovorne strane koja nije ugovorni organ, vrijedi izjava privrednog subjekta o uredno izvršenim ugovorima, uz predočavanje dokaza o učinjenim pokušajima da se takva potvrda osigura. "

Žalitelj navodi da je ovakva tenderska dokumentacija u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama, odnosno da je ugovorni organ tendersku dokumentaciju pripremio na način da je ista prilagođena samo jednom ponuđaču i to ponuđaču "ORKA" doo Sarajevo.

Ugovorni organ žalbene navode smatra neosnovanim i proizvoljnim iz slijedećih razloga: Sistem za upravljanje dokumentima i procesima OWIS implementiran je u Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine dana 10.04.2018. godine nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke na kojem je kao najpovoljniji ponuđač odabran ponuđač "ORKA" doo Sarajevo. OWIS je vlasnički softver koji je nakon analize poslovnih procesa posebno prilagođen našoj instituciji u pogledu sistematizacije radnih mjesta, hijerarhije, kao i procesa koji se koriste da bi aplikacija ispravno funkcionisala. Implementiran je u Glavnom uredu, terenskim uredima, jedinicama granične policije, kao i na svim graničnim prelazima, te time predstavlja jako razgranat sistem. Obrada kompletnog toka dokumentacije se vrši kroz sistem, te je isti od presudnog značaja za funkcionisanje naše institucije. Uloga pružaoca usluge održavanja OWIS sistema je konfiguracija korisnika, konfiguracija toka predmeta, uređivanje prava na određene procedure, organizacija arhivske građe i si. kroz koji se prati kompletan životni ciklus svih dokumenata unutar institucije. Navedeno održavanje se u većini slučajeva obavlja kroz administratorski nalog, a ne na izvornom kodu OWIS-a koji je u vlasništvu firme Orka d.o.o. Sarajevo.

Na osnovu toga je traženo posjedovanje certifikata OWIS, koji bi dokazao neophodno posjedovanje odgovarajućeg znanje u radu sa administratorskim dijelom sistema, kako bi se spriječila mogućnost da lošom konfiguracijom sistema, sam sistem dođe do zastoja, ili da počne da proizvodi greške u radu sa sistemom, koje je poslije teško ispravljati tu se prvenstveno misli na pogrešno zavođenje i kretanje predmeta koji su zbog prirode posla takvi

da je nužno vršiti konstantan nadzor nad njima.Kroz sistem OWIS se ne vrši obrada dokumenata sa označenim stepenom tajnosti. Također, svi spoljni saradnici potpisuju Izjavu o povjerljivosti podataka, tako da bi i novi pružaoci usluge bili obavezani da potpišu navedenu Izjavu. OWIS sistem je informacioni sistem koji služi kao glavna osnova u administrativnom poslovanju institucije i pruža podršku u radu za preko 2.300 uposlenika, raspoređenih u Glavnom uredu sa 6 terenskih kancelarija koje se sastoje od više Jedinica Granične policije BiH od kojih svaka pokriva određeni broj graničnih prelaza. Obrada kompletnog toka dokumentacije unutar institucije vrši se kroz sistem, te je od presudnog značaja za funkcionisanje naše institucije. Implementacija sistema urađena je kroz analizu poslovanja, te su procedure i politike institucije ugrađene u procedure unutar sistema. Administracija sistema OWIS nije ovisna o tehnologiji na kojoj je sistem razvijen, već zahtjeva poznavanje funkcionalnih segmenata samog sistema kao sto su konfiguracija korisnika, prava, toka predmeta, organizacionih jedinica, načina pohrane dokumenata, zakonske regulative u domenu upravnog postupka i kancelarijskog poslovanja, organizacija arhivske građe i si., kroz koju se prati kompletan životni ciklus svih dokumenata unutar institucije. Većina zadataka koji se obavljaju tokom održavanja ne uključuju razvoj dodatnih komponenti niti razvoj samog sistema na tehnologiji koja leži u pozadini, vec usklađivanje poslovanja insituticije sa informacionom arhitekturom. Ti zadaci uključuju, ali nisu limitirani na:

- Podešavanje prava pristupa unutar sistema
- Konfiguracija dodatnih radnih tokova u skladu sa promjenama u organizaciji
- Izmjene u korisničkim formama koje se vrše kroz administrativno okruženje sistema OWIS, bez programiranja u pozadinskoj tehnologiji
- Podrška korisnicima u radu, identificiranje problema u podešenim tokovima, kao i korekcija tokova predmeta
- Popravljanje potencijalnih grešaka u funkcionisanju sistema
- Optimizacija performansi rada samog sistema
- Izradi izvještaja na platformi OVVIS

Velika većina navedenih zadataka obavlja se kroz administratorski modul same aplikacije i ne uključuje izmjene izvornog koda niti korekcije sistema. Kako konfigurisanje radnih tokova uključuje tehnike koje se sastoje od prepoznavanja organizacionih elemenata, i njihovo konfigurisanje u sistemu OWIS, neophodno je posjedovati odgovarajuće znanje u radu sa administratorskim dijelom sistema, kako bi se spriječila mogućnost da lošom konfiguracijom sistema, sam sistem dođe do zastoja, ili da počne da proizvodi greške u radu sa sistemom, koje je poslije teško ispravljati. Tu se prvenstveno misli na pogrešno zavođenje i kretanje predmeta koji su zbog prirode posla takvi daje nužno vršiti konstantan nadzor nad njima.

Certificiranje osoblja za upravljanje dokumentima nije limitirano samo na uposlenike kompanije, budući da se vrši bez ograničenja trajanja, te ne postoji uvjet da se mogu certificiati samo uposlenici. Pojedini uposlenici javnih insititucija koje koriste OWIS sistem su već certificirani, Što nije teško ostvariti ukoliko se poznaju osnove funkcionisanja sistema.Web site iz listava listu medjunarodnih partnera kompanije koji vrše prodaju sistema, pri čemu isti nisu uvjetovani certificiranjem osoblja da bi postali prodajni partneri. Niko od njih i nije certificiran za administraciju, već samo vrši prodaju rješenja na stranim tržištima.

Radi pravilnog postupanja po žalbi zatraženo je od ponuđača ORKA doo Sarajevo da pojasni na koji način se vrši certificiranje OWIS korisnika i pod kojim uslovima. Također zatraženo je pojašnjenje da li su izdavani certifikati trećim licima i ako jesu da dostave relevantne dokaze o tome. Ponuđač ORKA doo Sarajevo je dostavio detaljno pojašnjenje, listu lica kojima su izdati certifikati i kopije certifikata za iste, uz napomenu da se radi o licima od kojih je dobivena saglasnost da se njihovi podaci dostave, dok je broj certificiranih osoba u Bosni i Hercegovini ukupno 20. Iz ovog izjašnjenja i dostavljenih dokaza vidljivo je

da ne stoje navodi žalitelja da je ORKA doo Sarajevo jedini ponuđač koji zadovoljava tražene uslove iz ovog postupka javne nabavke.

Član 50. Zakona o javnim nabavkama BiH (Tehnička i profesionalna sposobnost u postupku nabavke usluga), stav 1. tačka b) propisuje da ugovorni organ može zahtijevati "obrazovne i profesionalne kvalifikacije pružaoca usluga i/ili kvalifikacije njegovog rukovodećeg osoblja, i naročito kvalifikacije lica koja su odgovorna za pružanje konkretnih usluga" pa je ugovorni organ u skladu sa naprijed navedenom zakonskom odredbom u tački 11. tenderske dokumentacije propisao obavezu ponuđača da dostave Izjavu ponuđača da angažovana lica posjeduju certifikat za administratora OWIS-a (Prilog VI) i kopiju certifikata za administratora OWIS sistema za angažovano lice.Obzirom da se predmet nabavke odnosi na usluge održavanja softvera OWIS logičan je zahtjev ugovornog organa da se traži posjedovanje ovog certifikata, a kako bi se ugovorni organ zaštitio od neovlaštenih i nestručnih davaoca usluga te da ne bi došlo do zastoja u radu naših specifičnih procedura.

2.U drugom žalbenom navodu žalitelj navodi slijedeće: "Nadalje, uvidom u Prilog VIII- Nacrt ugovora o pružanju usluga utvrđeno je da u istom nedostaje obavezna klauzula koju ugovor o javnoj nabavci mora sadržavati, a odnosi se na sukob interesa, odnosno klauzulu kojom se primalac usluga obavezuje da u svrhu provedbe ugovora o javnoj nabavci neće zapošljavati fizičke ili pravne osobe koje su sudjelovale u pripremi tenderske dokumentacije ili su bile u svojstvu člana ili stručne osobe koju je angažovala Komisija za javne nabavke najmanje šest mjeseci po zaključenju ugovora, odnosno od početka realizacije ugovora, a što tendersku dokumentaciju ugovornog organa čini i u ovom dijelu nepravilnom i nezakonitom."

I ovaj žalbeni navod smatra neutemeljenim i nejasnim jer žalitelj kao nedostatak tenderske dokumentacije navodi nenavođenje obaveze primaoca usluga tj. Granične policije BiH kao ugovornog organa da neće zapošljavati osobe koje su učestvovale u pripremi tenderske dokumentacije.

Takođe Granična policija Bosne i Hercegovine osporava i troškovnik za sastav žalbe.

Prije nego što se upustio u meritorno odlučivanje, ovaj organ je pristupio provjeri formalnih pretpostavki za ulaganje žalbe, koje moraju biti ispunjene na strani žalitelja, kako bi se uopće pristupilo njenom rješavanju, a odnose se na uslovljene pretpostavke u skladu sa članom 227. Zakona o upravnom postupku, čl.109 i čl.111 Zakona o javnim nabavkama BiH i utvrdio da su ispunjeni uslovi za postupanje po istoj na način kako definišu odredbe pozvanih članova.

Nakon što su prednje pretpostavke preispitane, ovaj organ je uvidom u dostavljenu dokumentaciju, te analizom svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode i propisani zakonski postupak, utvrdio da je potrebno navode žalitelja usvojiti.

Uvidom u tačku 11.Tenderske dokumentacije -Tehnička i profesionalna sposobnost ovaj organ je utvrdio da je istom propisano sljedeće:

"U. Tehnička i profesionalna sposobnost-član 48.-51. Zakona:
1. Ponuđač mora da ima uredno izvršen najmanje jedan ugovor u protekle tri godine i oblasti razvoja, implementacije ili održavanja OWIS-a čiji iznos nije manji od 50% od procijenjene vrijednosti javne nabavke.
2. Ponuđač mora da ima angažovanog minimalno jednog programera.

Za dokazivanje ispunjavanja uslova iz tačke 11. Tenderske dokumentacije (Tehnička i profesionalna sposobnost-član 48-51 ZJN) ponuđači su dužni dostaviti sljedeće:

-Spisak izvršenih ugovora (Prilog broj VII)
-Izjava ponuđača da ima angažovanog minimalno jednog programera sa minimalno tri godine radnog iskustva u razvoju, implementaciji ili održavanju OWIS-a.
U izjavi ponuđač je dužan navesti ime i prezime angažovanog programera. Ugovorni organ zadržava pravo provjere navoda datih izjava.
-Izjava ponuđača da angažovana lica posjeduju certifikat za administratora OWIS-a (Prilog VI) i kopija certifikata za administratora OWIS sistema za angažovano lice.
-Potvrda koju daje druga ugovorna strana o realizaciji ugovora. U slučaju da se takva potvrda iz objektivnih razloga ne može dobiti od ugovorne strane koja nije ugovorni organ, vrijedi izjavaprivrednog subjekta o uredno izvršenim ugovorima, uz predočavanje dokaza o učinjenim pokušajima da se takva potvrda osigura."

Žalitelj spori da ovakva tenderska dokumentacija je u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.Ugovorni organ je suprotno odredbama ZJN-a propisao tendersku dokumentaciju, odnosno ugovorni organ je tendersku dokumentaciju pripremio na način da je ista prilagođena samo jednom ponuđaču i to ponuđaču ORKA d.o.o. Sarajevo.Naime, imajući u vidu da je firma ORKA d.o.o. Sarajevo jedini vlasnik softvera OWIS, ponuđač ORKA d.o.o. Sarajevo je jedini ponuđač koji uopće može dostaviti ponudu u ovom postupku javne nabavke prema naprijed propisanim uslovima ugovornog organa, budući da ugovorni organ između ostalog zahtijeva dostavljanje certifikata za administratora OWIS-a, a predmetne certifikate jedino i može izdati firma ORKA d.o.o. Sarajevo i to isključivo za svoje uposlenike.Iz naprijed citiranog uslova iz tačke 11. tenderske dokumentacije ugovornog organa u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti, jasno proizilazi da nije uopće osigurana pravična i aktivna konkurencija u ovom postupku javne nabavke, jer se već unaprijed zna koji od ponuđača isključivo može ispuniti zahtjeve ugovornog organa iz tenderske dokumentacije, jer upravo samo taj ponuđač može u svojoj ponudi i dostaviti zahtijevane certifikate.Na web stranicama httpvv\vw .u wis.convpartncrs i http: jwww.ovris.com-'contact se mogu provjeriti svi partneri za softverski proizvod OWIS, te se iz istih jasno može utvrditi da niti jedan ponuđač na teritoriji Bosne i Hercegovine ne može vršiti usluge koje su predmet ove javne nabavke osim firme ORKA d.o.o, Sarajevo, a imajući u vidu postavljeni zahtjev ugovornog organa u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti u tački 11. tenderske dokumentacije.Naime, u skladu sa članom 3. Zakona o javnim nabavkama BiH, ugovorni organ je u postupcima javnih nabavki dužan da postupa transparentno, da se u postupku javne nabavke prema kandidatima/ponuđačima ponaša jednako i nediskriminirajuće, na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, a sve sa ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom.U konkretnom slučaju, da ugovorni organ nije zahtijevao certifikate OWIS-a u okviru tačke 11. tenderske dokumentacije, većina firmi, odnosno ponuđača bi mogle učestvovati u postupku javne nabavke održavanja OW1S sistema, iako je firma ORKA d.o.o. Sarajevo razvila OWIS rješenje, a ovo iz razloga što je isto razvijeno na Microsoft tehnologiji (programski jezik) nad SQL bazom (također od Microsofta), pa imajući u vidu da i drugi ponuđači poznaju tehnologiju i programski jezik isti bi, kako smo naprijed naveli, nesmetano mogli održavati navedem sistem uz upoznavanje sa izvedbenom i projektnom dokumentacijom koju je ORKA d.o.o. Sarajevo kao implementator bila dužna isporučiti uz predmetni softver.S tim u vezi, ograničavanjem konkurencije na naprijed opisani način, direktno se zaobilaze odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH, jer se sa ovako postavljenim zahtjevima ugovornog organa pogoduje tačno određenom subjektu koi već u vrijeme pripreme ponude zna da nema konkurencije i da će njegova ponuda biti jedina i dostavljena u ovom postupku javne nabavke, pa samim tim može ponuditi i maksimalnu cijenu, odnosno cijenu u visini procijenjene vrijednosti javne nabavke, a što je

suprotno i općem principu iz člana 3. Zakona o javnim nabavkama BiH, odnosno obavezom ugovornog organa da racionalno koristi javna sredstva u postupcima javnih nabavki..... "

U vezi sa navedenim ugovorni organ u svom izjašnjenju ....."da su navodi neosnovani i proizvoljni iz slijedećih razloga: Sistem za upravljanje dokumentima i procesima OWIS implementiran je u Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine dana 10.04.2018. godine nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke na kojem je kao najpovoljniji ponuđač odabran ponuđač "ORKA" doo Sarajevo. OWIS je vlasnički softver koji je nakon analize poslovnih procesa posebno prilagođen našoj instituciji u pogledu sistematizacije radnih mjesta, hijerarhije, kao i procesa koji se koriste da bi aplikacija ispravno funkcionisala. Implementiran je u Glavnom uredu, terenskim uredima, jedinicama granične policije, kao i na svim graničnim prelazima, te time predstavlja jako razgranat sistem. Obrada kompletnog toka dokumentacije se vrši kroz sistem, te je isti od presudnog značaja za funkcionisanje naše institucije. Uloga pružaoca usluge održavanja OWIS sistema je konfiguracija korisnika, konfiguracija toka predmeta, uređivanje prava na određene procedure, organizacija arhivske građe i si. kroz koji se prati kompletan životni ciklus svih dokumenata unutar institucije. Navedeno održavanje se u većini slučajeva obavlja kroz administratorski nalog, a ne na izvornom kodu OWIS-a koji je u vlasništvu firme Orka d.o.o. Sarajevo.

Na osnovu toga je traženo posjedovanje certifikata OWIS, koji bi dokazao neophodno posjedovanje odgovarajućeg znanje u radu sa administratorskim dijelom sistema, kako bi se spriječila mogućnost da lošom konfiguracijom sistema, sam sistem dođe do zastoja, ili da počne da proizvodi greške u radu sa sistemom, koje je poslije teško ispravljati tu se prvenstveno misli na pogrešno zavođenje i kretanje predmeta koji su zbog prirode posla takvi da je nužno vršiti konstantan nadzor nad njima.Kroz sistem OWIS se ne vrši obrada dokumenata sa označenim stepenom tajnosti. Također, svi spoljni saradnici potpisuju Izjavu o povjerljivosti podataka, tako da bi i novi pružaoci usluge bili obavezani da potpišu navedenu Izjavu. OWIS sistem je informacioni sistem koji služi kao glavna osnova u administrativnom poslovanju institucije i pruža podršku u radu za preko 2.300 uposlenika, raspoređenih u Glavnom uredu sa 6 terenskih kancelarija koje se sastoje od više Jedinica Granične policje BiH od kojih svaka pokriva određeni broj graničnih prelaza. Obrada kompletnog toka dokumentacije unutar institucije vrši se kroz sistem, te je od presudnog značaja za funkcionisanje naše institucije. Implementacija sistema urađena je kroz analizu poslovanja, te su procedure i politike institucije ugrađene u procedure unutar sistema. Administracija sistema OWIS nije ovisna o tehnologiji na kojoj je sistem razvijen, već zahtjeva poznavanje funkcionalnih segmenata samog sistema kao sto su konfiguracija korisnika, prava, toka predmeta, organizacionih jedinica, načina pohrane dokumenata, zakonske regulative u domenu upravnog postupka i kancelarijskog poslovanja, organizacija arhivske građe i si., kroz koju se prati kompletan životni ciklus svih dokumenata unutar institucije. Većina zadataka koji se obavljaju tokom održavanja ne uključuju razvoj dodatnih komponenti niti razvoj samog sistema na tehnologiji koja leži u pozadini, vec usklađivanje poslovanja insituticije sa informacionom arhitekturom. Ti zadaci uključuju, ali nisu limitirani na:

- *Podešavanje prava pristupa unutar sistema*
- *Konfiguracija dodatnih radnih tokova u skladu sa promjenama u organizaciji*
- *Izmjene u korisničkim formama koje se vrše kroz administrativno okruženje sistema OWIS, bez programiranja u pozadinskoj tehnologiji*
- *Podrška korisnicima u radu, identificiranje problema u podešenim tokovima, kao i korekcija tokova predmeta*
- *Popravljanje potencijalnih grešaka u funkcionisanju sistema*
- *Optimizacija performansi rada samog sistema*
- *Izradi izvještaja na platformi OVVIS*

Velika većina navedenih zadataka obavlja se kroz administratorski modul same aplikacije i ne uključuje izmjene izvornog koda niti korekcije sistema. Kako konfigurisanje radnih tokova uključuje tehnike koje se sastoje od prepoznavanja organizacionih elemenata, i njihovo konfigurisanje u sistemu OWIS, neophodno je posjedovati odgovarajuće znanje u radu sa administratorskim dijelom sistema, kako bi se spriječila mogućnost da lošom konfiguracijom sistema, sam sistem dođe do zastoja, ili da počne da proizvodi greške u radu sa sistemom, koje je poslije teško ispravljati. Tu se prvenstveno misli na pogrešno zavođenje i kretanje predmeta koji su zbog prirode posla takvi daje nužno vršiti konstantan nadzor nad njima.

Certificiranje osoblja za upravljanje dokumentima nije limitirano samo na uposlenike kompanije, budući da se vrši bez ograničenja trajanja, te ne postoji uvjet da se mogu certificiati samo uposlenici. Pojedini uposlenici javnih insititucija koje koriste OWIS sistem su već certificirani, Što nije teško ostvariti ukoliko se poznaju osnove funkcionisanja sistema.Web site iz listava listu medjunarodnih partnera kompanije koji vrše prodaju sistema, pri čemu isti nisu uvjetovani certificiranjem osoblja da bi postali prodajni partneri. Niko od njih i nije certificiran za administraciju, već samo vrši prodaju rješenja na stranim tržištima.

Radi pravilnog postupanja po žalbi zatraženo je od ponuđača ORKA doo Sarajevo da pojasni na koji način se vrši certificiranje OWIS korisnika i pod kojim uslovima. Takođe zatraženo je pojašnjenje da li su izdavani certifikati trećim licima i ako jesu da dostave relevantne dokaze o tome. Ponuđač ORKA doo Sarajevo je dostavio detaljno pojašnjenje, listu lica kojima su izdati certifikati i kopije certifikata za iste, uz napomenu da se radi o licima od kojih je dobivena saglasnost da se njihovi podaci dostave, dok je broj certificiranih osoba u Bosni i Hercegovini ukupno 20. Iz ovog izjašnjenja i dostavljenih dokaza vidljivo je da ne stoje navodi žalitelja da je ORKA doo Sarajevo jedini ponuđač koji zadovoljava tražene uslove iz ovog postupka javne nabavke.

Član 50. Zakona o javnim nabavkama BiH (Tehnička i profesionalna sposobnost u postupku nabavke usluga), stav 1. tačka b) propisuje da ugovorni organ može zahtijevati "obrazovne i profesionalne kvalifikacije pružaoca usluga i/ili kvalifikacije njegovog rukovodećeg osoblja, i naročito kvalifikacije lica koja su odgovorna za pružanje konkretnih usluga" pa je ugovorni organ u skladu sa naprijed navedenom zakonskom odredbom u tački 11. tenderske dokumentacije propisao obavezu ponuđača da dostave Izjavu ponuđača da angažovana lica posjeduju certifikat za administratora OWIS-a (Prilog VI) i kopiju certifikata za administratora OWIS sistema za angažovano lice.Obzirom da se predmet nabavke odnosi na usluge održavanja softvera OWIS logičan je zahtjev ugovornog organa da se traži posjedovanje ovog certifikata, a kako bi se ugovorni organ zaštitio od neovlaštenih i nestručnih davaoca usluga te da ne bi došlo do zastoja u radu naših specifičnih procedura....."

Kao prvo, ovaj organ ističe da je članom 44. stav (3) ZJN propisana obaveza ugovornog organa da propiše minimum kvalifikacionih uslova koji treba da budu srazmjerni predmetu nabavke i u skladu sa njim, kao i da postavljeni uslovi ne smiju imati ograničavaći karakter na konkurenciju, te moraju biti jasni i precizni. Dalje, članom 7. stav (4) tačka a) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda propisano je da je uslov: „a) u vezi sa predmetom nabavke, odnosno grupom predmeta nabavke, ako se traži dokaz o izvršenju istog ili sličnog, odnosno istih ili sličnih ugovora kao što je predmet nabavke.

Za ovaj organ nije sporna činjenica da je članom 50. stav (1) tačka a) ZJN propisano da ugovorni organ može zahtjevati, u svrhu provjere uspješnog iskustva, spisak izvršenih ugovora koji su u vezi sa predmetom nabavke, ali član 7. stav (4) tačka a) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda propisuje kada je uslov u vezi sa predmetom nabavke, i to: „ako se traži dokaz o izvršenju istog ili sličnog, odnosno istih ili

sličnih ugovora kao što je predmet nabavke.U vezi sa navedenim ugovorni organ ne ukazuje na odlučne činjenice i razloge iz kojih se nedvosmisleno može utvrditi da zahtijevanje uspješnog iskustava na sličnim ugovorima ne bi bilo moguće.

Ugovorni organ ograničio je uslove samo u odnosu na predmet, zanemarujući činjenicu da se i sličnim ugovorima može dokazivati uspješno iskustvo, a naročito pri tome propuštajući da se kvalitetno i podrobno izjasni koje su konkretne okolnosti bile opredjeljujuće, u čemu se sastoje specifičnosti aspekata i okolnosti predmeta nabavke ,da se predmetni uslovi sužavaju samo na navedeni opseg i stoga reduciraju na opredjeljeni način ugovornog organa. Ovo prije svega zbog činjenice što je jedan od osnovnih principa u postupcima javne nabavke, propisanih članom 3. ZJN, obezbjeđenje aktivne i pravične konkurencije, te s tim u vezi, svako nezakonigo sužavanje konkurencije dovodi do diskriminacije ponuđača na tržištu.

Obaveza ugovornog organa da u postupku pravne zaštite dokaže postojanje činjenica na osnovu kojih je odlučio o pravima ili preduzeo određene radnje, U konkretnom slučaju ugovorni organ ne prilaže dokaze na osnovu kojih se nedvosmisleno može utvrditi da primjerice zbog specifičnosti usluge;specifičnih aspekata odnosne struke, ili krajnjem slučaju,zakonskih ograničenja,ponuđači koji su vršili slične usluge ne zadovoljavaju kriterijume u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti, te da u posljedici nisu sposobni da izvrše ugovor koji je predmet nabavke.

Dalje ugovorni organ zahtijeva Izjavu ponuđača da ima angažovanog minimalno jednog programera sa minimalno tri godine radnog iskustva u razvoju, implementaciji ili održavanju OWIS-a. U izjavi ponuđač je dužan navesti ime i prezime angažovanog programera. Ugovorni organ zadržava pravo provjere navoda datih izjava.

- *Izjava ponuđača da angažovana lica posjeduju certifikat za administratora OWIS-a (Prilog VI) i kopija certifikata za administratora OWIS sistema za angažovano lice.*

Prednje iznesene okolnosti očito upućuju da ugovorni organ nije ponudio adekvatan niti dovoljno uvjerljiv odgovor na navedeno složeno pitanje, naročito uzevši da je ugovorni organ postavio izričit i u izvjesnoj mjeri rigorozan zahtjev u implementaciji ili održavanju OWIS-a. , a što je upitno ne samo iz razloga što pri tome nisu navedene okolnosti kojim se zasnivaju razlozi sužavanja i vezivanja iskustva na implementaciji ili održavanju OWIS-a, već i iz razloga što je ugovorni organ istodobno propustio na adekvatan način iznjeti i zasnovati okolnosti koje upućuju da se radi o specifičnostima dosadašnjeg iskustva kako bi se steklo ubjedenje da iskustvo implementirano u drugim tehnologijama, usljed određenih specifičnosti, nije prihvatljivo.Međutim, te posebnosti, odnosno određena eksplicitna obilježja i obim podataka koji se vežu za striktno navedeno iskustvo koje ugovorni organ ograničeno traži, je trebalo jasno identifikovati i u konačnici zasnovati konkretnim dokaznim sredstvima, tako da se o navedenim specifičnostima stvori uvjerenje koje je samo tako i održivo.

Isticanje ugovornog organa da je postojeći sistem u upotrebi kod ugovornog organa nije prevladavajuća činjenica naročito uzevši da navedeno izjašnjenje nije dovoljno,ukoliko se pri tome ne zasnuju i preciznije odrede specifičnosti ili posebne karakteristike koje odvajaju izričito suženo iskustvo implementacije, nadogradnje ili održavanja navedenog sistema implementiranog kod ugovornog organa, sa srodnim ili sličnim iskustvima stečenim u drugim tehnologijama kako to obrazlaže žalitelj.

Kako je očito da je ugovorni organ propustio provesti radnje dokazivanja s tim u vezi, izvesti dokaze, ocijeniti dokaze, dovesti ih u vezi i iznijeti uvjerljivu argumentaciju kako je izveo zaključivanje da se u konačnici opredjeli za navedenu postavku predmetnog sadržaja, to se navedem sadržaj na način kako je postavljen nije mogao održati, jer nije postignut

zadovoljavajući stepen uvjerljivosti da bi se isti kao takav nesumnjivo i odižao.Očito je dakle,da od strane ugovornog organa nije data uvjerljiva argumentacija da postoje specifične, vezane okolnosti koje usljed zasnovanih specifičnosti upućuju na to da se postavljeno iskustvo izdvaja, te da, niti jedno drugo iskustvo srodne ili slične prirode, ne može biti prihvatljivo, da bi u odnosu na isto ugovorni organ mogao nesmetano ocijeniti kandidate sposobnim za izvršenje predmetnog posla.

Treba naročito naglasiti da je shodno pravilima čl.44.st 3 Zakona, jasno da minimum kvalifikacijskih uvjeta koje ugovorno tijelo odredi za kandidate /ponuditelje, kao i dokumenti koji su vezano potrebni za dokazivanje istih,obavezno trebaju biti razmjerni predmetu javne nabavke i u skladu sa istim. Postavljeni zahtjevi, pri tome,ne smiju biti ograničavajući za konkurenciju i moraju biti jasni i precizni.

Dalje članom 72 stav (6) Zakona jasno proisuje da ugovorni organ u ugovoru obavezno postavlja uslov da ponuđač kojem je dodijeljen ugovor o javnoj nabavci nema pravo zapošljavati, u svrhu izvršenja ugovora o javnoj nabavci, fizička ili pravna lica koja su učestvovala u pripremi tenderske dokumentacije ili su bila u svojstvu člana ili stručnog lica koje je angažirala Komisija za nabavke, najmanje šest mjeseci po zaključenjuugovora, odnosno od početka realizacije ugovora.

Imajući u vidu činjenicu da je zakonom jasno utvrđena obaveza ugovornom organu da navedene u ugovoru ovakvu vsrstu klauzue to ugovorni organ dužan je o navedenom voditiračuna prilikom definisanja uslova ugvoru te je stoga predmetni navod osnovan.

Imajući u vidu visinu postavljenog zahtjeva za troškove postupka, ovaj organ je u skladu sa odredbama sa članom 18. stav 2. i 33. Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad advokata ("Službene novine Federacije BiH" broj: 22/04 i 24/04) u konkretnom slučaju pristupio odlučivanju o troškovima ovog postupka, smatrajući da u konkretnom slučaju treba primjeniti tarife u postupcima u neprocjenjivim stvarima. Žalitelju pripada naknada troškova postupka za podnošenje žalbe u upravnom postupku u neprocjenjivom predmetu, to jest u iznosu od 240,00 KM u skladu sa članom 18. stav 2. i 33. Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad advokata ("Službene novine Federacije BiH" broj: 22/04 i 24/04) i Presudom Suda Bosne i Hercegovine broj: Sl 3 U 023495 16 U od 16.03.2018.godine i PDV 17% u iznosu od 40,80 KM, što ukupno iznosi 280,80 KM. U preostalom dijelu iznosa se odbija.

U skladu sa navedenim, te u skladu sa članom 105. stav 2. Zakona o upravnom postupku kojim je propisano:"Kada u postupku učestvuju dvije ili više stranaka sa suprotnim interesima, stranka koja je izazvala postupak, a na čiju je štetu postupak okončan, dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su toj stranci nastali učestvovanjem u postupku. Ako je u takvom slučaju koja od stranaka djelimično uspjela sa svojim zahtjevom, ona je dužna nadoknaditi protivnoj stranci troškove srazmjerno dijelu svog zahtjeva s kojim nije uspjela. Stranka, koja je obiješću prouzrokovala protivnoj stranci troškove u postupku, dužna je toj stranci te troškove nadoknaditi" odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Na osnovu činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, shodno članu 104. i 111. Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine i članu 230. Zakona o upravnom postupku, ovaj organ riješio je žalbu, kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom lijeku

Ovo rješenje je konačan upravni akt. Protiv ovog rješenja može se podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Marko Kolobarić

Dostaviti:
- *INFO DOM" d.o.o. Sarajevo, zastupan po Advokatu Nezirić Sanelu iz Sarajeva*
- *Granična policija BiH, Sarajevo*
- *evidenciji*
- *a/a*